

KÖY ve ŞEHİR OKULLARININ BÜTÜN SINIFLARI İÇİN

YILLIK CERCEVE PLÂNI

HAZIRLAYAN :

CAVIT BİNBAŞIOĞLU

Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji
Bölümü Asistanı

İlkokul programına uygun olan bu yıllık «Çerçeve plânı» köy ve şehir okullarımızda çalışan öğretmen arkadaşların, her sınıfta öğreteceği yıllık konu ve teknikleri birbirleri ile bağıntılı olarak planlamalarına yardım etmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu plân, her çevrenin özelliğine ve öğretmenin hazırlığına göre gelişebilecek bir niteliktedir. Böyle bir plân, öğretmen arkadaşları, yıllık plân hazırlamak için sarfettikleri zaman ve enerji sarfından kurtaracak ve öğrenellere öğretilmesi gereken konu ve teknikleri bir arada göstermeye yarayacaktır.

— Her Hakkı Mahfuzdur —

Öğret- menin	Adı ve Soyadı : .....
	Mezun olduğu okul ve yılı: .....
Okul Adı :	
Okutulan sınıf veya sınıflar :	

İzmir: Zühre Matbaası, 1961

ÖNSÖZ VE AÇIKLAMALAR

Başarının sırrı, plânlı ve sistemli çalışmadır. Okulda da böyle çalışmak zorundayız. Öğretim plânları bunu sağlar. Bunların da temeli «Yıllık Plân» dır. Bütün ilkelerine göre bunu hazırlamak kolay değildir. Hele bu birleştirilmiş sınıfı okutan arkadaşlar için büyük bir problemdir.

İşte bu sebeplerle öğretmen arkadaşlara yardım etmek istedik. Adından da anlaşılacağı üzere, bu, hazır bir «Yıllık Plân» değildir. Yıllık plâna girecek konu ve teknikler, her çerçeveye öğretmenin görüş ve hazırlığına göre gelişebilecek bir karakterde ele alınmıştır. Bunu sağlamak için öğrencilere öğretilecek her bir tekniğin hangi konu üzerinde çalışılarak öğretileceği belirtilmemiş, bu gibi yerlere (.....) konmuştur. Öğretmen arkadaş, bu çerçeveyi kendi çevre ve özelliklerine intıbak ettirirken, kendi hazırlığına göre ya bu gibi yerleri yazı ile doldurur veya kendi hazırlıyacağı plânına uygun şekilde yazar. Gene bu sebeplerle, «Hafta» ve «Süresi» sütunlarına da bir şey yazılmamıştır. Bunu da her arkadaş kendi bögesine göre ayarlayacaktır. Üzgiler arasında gösterilen haftalardan biri, iki, hattâ 3 haftada işlenebilir. Yıllık öğretim süresine göre bunlar, öğretmen arkadaşlar tarafından ayarlanacaktır. Böylece, burada ayrılmış olan 24 hafta, en az, Yeni İlköğretim Kanunundaki 30 haftaya çıkarılmış olacaktır. Yalnız, burada, sömestirin bitmesinden önceki haftalardan birerinin «Öğretimin kontrolüne veya değerlendirilmesine ayrılması uygun olur

Bu yıllık çerçeve plân, bugün için en güç öğretim problemimiz olan «tek İlkokul Programında köy ve şehir okullarının her sınıfında okutulacak öğretmenli ve beş sınıflı köy okulları» na göre düzenlenmiştir. Bunun için de tim konu ve tekniklerine yer verilmiştir. Her arkadaş, sınıfında veya sınıflarında okutacağı konu ve teknikleri, kendi çevre özellikleri istikametinde geliştirerek öğretimini yürütecektir.

Konu ve teknikler, yıl içine dağıtılırken mümkün olduğu kadar öğretim ve öğrenme ilkelerine uyulmaya çalışılmıştır. Bir hafta içinde öğretilecek konu ve teknikler arasında bir yakınlık bulunmaya çalışılmıştır. Bu konu ve teknikler de sınıf sırasına göre -güçlük dereceleri dikkate alınarak- sıraya konulmuştur. Öğretiminde de genel olarak böyle bir yoldan gidileceği tabiidir. İlk sınıflarda konunun basit ve somut kısımları, son sınıflarda da karışık ve soyut kısımları işlenir. Fakat bunu yaparken de somuttan hareket edilir. Meselâ, aritmetikte uzunluk ölçüleri konusunu öğretirken 1. sınıfta en somut olan «karış» tan bütün sınıflarla beraber başlanır. 5. sınıfta km² ye kadar gelinir. Öğretimde ilk sınıflara, seviyelerine uygun bilgileri verdikçe onlara alıştırmaya mahiyetinde ödevler verilerek diğer sınıflarla ilerlenir.

Çerçeve plân hazırlanırken, önce birinci devrenin üniteleri esas olarak alınmış, sonra diğer konular bunlara göre sıralanmıştır. Hayat bilgisi ünitelerinin her sınıfta neler olabileceği, numara sırasıyla, altalta sıralandıktan sonra, bir «Müşterek Ünite» sütunu açılmıştır. Birleştirilmiş sınıflarda bizim okutacağımız gerçek ünite budur. Bu ünitenin, İlkokul Programında madde madde belirtilen muhtevalara, öğrencilerin ilgi ve çevrenin ihtiyaçlarına göre, ünite plânlarında genişletilmesi gerekir. Meydana getirilecek böyle bir ünite plânının veya bu plâna göre tertip edilecek «inceleme ve gözlem soruları»nın basit kısımları birinci sınıflara, biraz daha güç kısımları ikinci sınıflara, en güç kısımları da üçüncü sınıflara verilir.

Birleştirilmiş sınıfların birisinde bulunmayan, fakat diğerlerinde olan bir ünite, o haftada, o sınıfta hasıl olacak boşluğu doldurmak için, bu sınıfa da teşmil edilmiştir. Bu takdirde böyle konulara (Ek) denmiştir. Bir de (Ek: 1), (Ek: 2) gibi işaretlerle gösterilmiş konular vardır. Bunlar ilkökul programında Köy okulları için verilmiş olan «Ek» ünitelerinin numarasını gösterir: Meselâ Üçüncü sınıf hayat bilgisi dersi ünitelerinin sonundaki (Program, S. 88) «Köyümüz» konusunun numarası, 3 tür. Bu kavram, biraz genişletilerek «çevremiz» Ek Ü.: 3 gibi.. gösterilmiştir.

Cografya konularının sıralanmasında da çevreden hareket edilmelidir. Bu sebeple, Batı Anadoludaki bir arkadaş, bölgeleri işlemeye Batı Anadoludan başlayacaktır. Doğudaki de Doğudan. Bunun için, bölgeler, programdaki sıraya göre dağıtılmamış, sadece, arkadaşın, bu görüşe göre yazacağı yer (.....) ile gösterilmiştir.

Tarım konuları ve teknikleri için de çevre şartlarına göre yazılacak yazıların maddeleri sıralanmıştır.

Öğretmen arkadaşların buradaki görüş ve örneklere bakarak en önemli olan yıllık plânlarını tam olarak hazırlıyacaklarına inanıyorum. Aziz arkadaşlarıma, kitaplarıma karşı gösterdikleri yakın ilgiden dolayı, her zaman ifade ettiğim teşekkür duygularımı tekrarlar, başarılar dilerim.

Denizli, 25. VIII 1961

Cavit BİNBAŞIĞLU

... ..

İzmir: Zühal Matbaası, 1961